

LIBRIS

We know
books

ABIGAIL ASSOR

LA FEL DE BOGAT CA REGELE

Traducere din limba franceză și note
AURELIA ULICI

LITERA

București

1

Un băiat îi spusese că undeva, foarte departe, exista nisip moale ca o catifea, și alb ca norii, și îi vorbea despre scoici, și despre mirosul de sare, și despre muzica valurilor; nu-l crezuse. Puștani din Carrières Centrales¹ îți spun mereu tot soiul de povești, ca să te vrăjească, pușlamalele. Aici, sub ea, nisipul era galben și cenușiu; mirosea a mucuri de țigară și îi zgâria pielea, dacă se freca de el. Dezgustător, dar așa era nisipul din Casablanca. Cel puțin, era nisip adevărat.

Se făceau aproape trei ore de când dormeau la soare. Soarele din Casablanca nu te dezamăgește niciodată – de fiecare dată te sufocă, te învăluie, te rostogolește, te topește cu totul. Am putea să murim cu toții aici topiți, să sfârșim prin a dispărea, să devenim rând pe rând niște picături vâscoase de grăsime, și, când părinții noștri ar veni apoi să ne caute, trecând pe lângă plaja 56, nu ar vedea nimic altceva decât o baltă mare, tulbure și verzuie, și nu ar ști că balta reprezintă trupurile noastre topite. Mă rog,

¹ Ansamblu locativ din Casablanca, proiectat în anii 1950, ca alternativă la condițiile insalubre de trai ale muncitorilor din mahalale

poate că, pe ceilalți, părinții nici măcar nu i-ar căuta, pentru că ei aveau totuși douăzeci și trei de ani. Dar pe ea, mama ei ar căuta-o, cu siguranță.

Nu mai știa unde începeau și unde se terminau corpurile, unde se aflau limitele pielii ei; erau doar niște picioare calde și sforăieli, și nenumăratele fire de nisip, o bucată de prosop aspru și nasul ei undeva sub un braț. Moțăim, și mingiile de fotbal care sar în apă și stropesc pe toată lumea, claxoanele mașinilor care urlă pe șoseaua din spate, toate acestea nu schimbă nimic – sunt zgomote ale vieții, asta ne amintește că nu suntem morți, spunea adesea Yaya.

În cele din urmă, se despărțiră încetișor. Din masa fără formă, se desprinseră pe rând, ca niște cabluri electrice, unii după alții; era ca un dans, un dans modern din Franța – nu un dans de prin partea locului. Băieții își luaseră picioarele între brațe, iar fetele se întinseseră pe burtă, cu picioarele îndoite, ca să simtă niște lolite. Sarah n-avea să facă pe interesanta așa. Ea se așeză cu băieții. Discutară puțin, băură apă Sidi Ali, spunând: ce acidulată e apa asta, Sidi Ali. Yaya arunca cu pietre în Atlantic, spunea că într-o zi, fără s-o facă special, o să omoare un pescăruș, dar că va fi vina pescărușului, pentru că trebuia să știe că Yaya arunca în fiecare zi cu pietre în ocean, exact în locul ăsta. Avea dreptate, gândea Sarah. O scotea însă din sărite că Driss n-o privea. Se prefăcea, ca acum șase luni, ticălosul, ca în perioada când nimic din toată povestea asta nefericită încă nu începuse. Totuși, toți băieții se uitau la ea mereu, chiar și cei mai ciufluți; chiar după cele mai

rele dintre minciunile ei, continuau să o privească. Băieții din La Notte, când descoperiseră că nu avea decât șaisprezece ani, continuaseră să se uite la ea – ba se uitau chiar mai mult. Dar Driss stătea acolo, cu carnetul lui, ca să scrie niște tâmpenii și să arunce cu nisip peste tot, făcându-se că nu-i pasă de ea. Nu era un băiat foarte frumos, în nici un caz. La drept vorbind, era chiar urât.

– La dracu', dar puștiul ăla nu mai termină odată?

Cea care vorbise era Chirine, încă lungită pe burtă, în stilul unei actrițe americane. Un puști de pe stradă încerca să-i vândă țigări la bucată sau gumă de mestecat Flash Wondermint. Uneori, puștii de pe stradă deveneau insistenți. Spuneau: Flash Wondermint, haideti, vă rog, doamnă, Flash Wondermint, vă rog. Vorbeau special în franceză pentru că asta te făcea să pari educat.

– Ce se întâmplă, Chirine? spuse Alain.

– E a zecea oară când mă întrebă, puștiul ăsta.

– Te enervează?

– Îhî, e a zecea oară.

Atunci Alain se ridică, cum știa el foarte bine s-o facă, și se îndreptă spre puști. Era un băietan de nici paisprezece ani, foarte slab, cu pielea maronie, plină de pete.

– Cum te cheamă, puștiule? întrebă Alain, în arabă.

– Abdellah.

– Abdellah. Abdellah, e a zecea oară când iubita mea ți-a spus să pleci. Ne lași în pace, bine?

– Dar, domnule, doar o țigară, domnule, una singură, te rog.

- Vezi cât e de imposibil, scui pă Chirine, în franceză.

- Atunci, o gumă de mestecat, domnule, te rog.

Alain îi dădu puștiului cu blândețe o palmă pe spate și îl îndemnă să plece, arătându-i strada. Dar puștiul nu pleca. Își înfipsese bascheții găuriți în nisip, era bătos, semeț, gata să se bată.

Continua să spună: o țigară, vă rog, domnule, o țigară, cu voce rugătoare; dar în ochi nu i se citea rugăminta. În ochi i se citea lupta.

- Haide, nu-l băga în seamă, spuse Chirine, dar nu avu timp să-și termine fraza.

În aer se ivi un proiectil iute și violent, care atinse brațul puștiului; atunci, puștiul se sperie și o rupse la fugă. Era Badr. Aruncase cu pantoful.

- Călătorie sprâncenată, spuse el.

Se întoarseră alene, cu trupurile asudate, lipindu-se unul de altul. Mai dormiră încă puțin, răsără. Câteva ceasuri mai târziu, soarele asfințea, așa că plecară acasă. Sarah își trase rochia și își încălță șlapii, apoi o porniră cu toții spre bulevard, unde urlau motoarele și vânzătorii de porumb. Se pupară și, când îi veni rândul lui Driss, se strădui să-i dea un sărut ușor pe obraz care să-i spună ceva, care să-l facă să înțeleagă. Nu funcționează. În secunda când ea își desprinse buzele de ale lui, el se întoarse spre bulevard fără o vorbă, cu ochii înfipti în pământ, și se îndreptă spre parcare de la McDonald's. Acolo își parcase motorul.

Ceilalți plecară și ei, fiecare spre alt punct cardinal.

Sarah se prefăcu că se îndreaptă spre nord, spre cartierul Anfa Supérieur, acolo unde tronau vile frumoase, dar o coti apoi rapid pe Casablanca Est, spre cartierul Hay Mohammadi. Merse aproape o oră și, când ajunse acasă, deja se lăsase noaptea.

Cartierul era o adunătură de cărămizi care se prăbușeau în ruină și nu fusese niciodată apă caldă. Cum ferestrele nu aveau nici obloane, nici perdele, observă de afară că becurile erau stinse, că maică-sa nu se întorsese. În dreapta, ceva mai departe, era bidonville-ul imens, în spatele unui gard ruginit – acolo, barăcile erau făcute din canistre vechi de benzină care fuseseră turtite, așa că peste tot se vedeau numele și culorile unor benzinării, Afriquia, Mobile, Total. Cel puțin, gândea Sarah, casa ei era din cărămidă, și, chiar dacă nu era o cărămidă grozavă și se făcea mereu umezeală, sincer, se putea și mai rău; mama ei spunea întotdeauna că atât timp cât n-am ajuns de cealaltă parte a gardului, să fim mulțumiți. Tocmai se pregătea să împingă ușa când auzi vocea – era sigură că-l găsește acolo pe micul șnapan.

– Sarah! Sarah!

Fără să se întoarcă, ea îi spuse în arabă:

– Îmi pare rău, dar zău că o meritai.

El râse ușor. De cealaltă parte a gardului, ca o maimuță, Abdellah stătea agățat de barele de fier.

– Crezi că tu ești mai bună decât noi, Lalla Sarah, pentru că îți pierzi timpul cu bogații?

Îi scotea tot timpul ochii cu povestea asta cu bogații. Îl distra să-i spună *Lalla*, pentru că era un titlu de noblețe, iar lui i se părea că își dădea aere de

regină. Dar într-o zi, și ea știa asta, avea să fie cu adevărat o Lalla, pe când micul arab avea să rămână toată viața în bidonville-ul lui.

- Bineînțeles că sunt mai bună decât voi. Sunt franțuzoaică. Altă rasă, cretinule.

Intră în casă imediat cum rosti insulta, dar avu totuși timp să-l audă clar și răspicat pe Abdellah șuierând printre dinți:

- Suntem fix de aceeași rasă.

2

Cu șase luni înainte

Driss avea un obicei ciudat, să nu se uite la fete. De când îl întâlnise pentru prima dată, la începutul anului 1994, ochii îi alunecaseră pe ea. Ca și cum ea ar fi fost un curent de aer – nimic din el nu-i veni în întâmpinare. Brusc, redeveni fetița de odinioară, de la cinematograful Lynx de pe bulevardul Mers Sultan, unde se strecura adesea, ca un șarpe. Atunci, se cufunda cu totul în pupilele focoase ale starurilor egiptene; și ochii frumoși din Cairo, care totuși fixau ecranul, nu-i dădeau nici o atenție. Și ei alunecau pe ea.

În ziua aceea, cu șase luni înainte de plaja 56 și de toată hărmălaia, era împreună cu Kamil la Campus, bistroul care se afla față în față cu clădirea K a liceului, cel care aduna fetele frumoase și băieții cu gecii de piele – cel al persoanelor bine. La câțiva metri, era și clubul de biliard pe care îl frecventa uneori. Acolo putea fuma, așa cum își dorea, și putea aduce sendvișuri cu ton și sos de roșii, cumpărate pe datorie de la Moustache, bătrânul de la băcănia situată pe

strada alăturată. Dar lui Kamil nu i-ar fi mărturisit niciodată că fusese înainte la clubul de biliard. El îi ținuse puțin ușa când au intrat, și ea auzise vorbindu-se că lucra în telecomunicații împreună cu tatăl lui. Asta însemna ce însemna, nimic mai mult.

Nu era urât Kamil, nici cine știe ce frumos, ceea ce ei îi convenea de minune. Își spunea uneori că prea-și dădea aere cu mașina și casa lui, din cartierul elegant unde toată lumea se ducea să joace cărți seara; dar pentru un băiat de felul lui, sincer, se putea mult mai rău. O privea pe furiș, de după ceașca de cafea neagră și porția de *banana split*. Avea un aer atât de uluit, încât fata simțea că fiecare trăsătură a feței ei îl atrage. Nasul lung și drept, îl văzuse și-i plăcuse, la fel ca și pielea brună și ochii migdalați, de prințesă. Îi plăcea cu totul, voia să o posede cu totul. Era a treia oară când o ducea la bistrou. Cu un an înainte, Sarah învățase o tehnică: aceea de a aștepta înainte de a-și da hainele jos. Funcționa de minune. Un băiat era un prostănac, îți plătea cafea după cafea, timp de săptămâni întregi, pentru acest rezultat. Și, uneori, și după, când crede că e îndrăgostit. Kamil era și mai rău, nici măcar n-o sărutase; ei i se părea că era extrem de drăguț.

Vorbea mult. Spunea: vila mea din Dar Bouazza, cinci camere, șase băi, o să te duc acolo, să știi, mă rog, dacă vrei. Spunea: nu e rău în Casa, dar, de fapt, ce mi-aș dori eu să văd cu adevărat este America, dincolo de Atlantic. Îți dai seama, când suntem pe plaja 56, că de cealaltă parte a Atlanticului e America? Când o să mă duc acolo, o să te iau cu mine, dar nu, de ce râzi, sunt serios, îți spun.

Sarah râdea totuși. Nu se îndoia de entuziasmul lui. Râdea căci dintr-odată i se părea foarte frumos, iar ea, și mai frumoasă alături de el, acolo, de cealaltă parte a apei. Va purta o pălărie mare și verde, iar el, mustață, vor merge așa, ca un domn și o doamnă, într-un port, în mijlocul unei mulțimi care se îngrămădește în fața vapoarelor. Din nebunie și de nervi, râdea de acele frumuseți americane pentru că erau pe cât de frumoase, pe atât de intangibile. În fața micuței zeflemitoare, Kamil înceta să mai vorbească, dar Sarah îl ruga: nu, mai spune-mi.

Tocmai îi povestea despre atmosfera încinsă dintr-un cabaret newyorkez, când se întrerupse.

- Bună, amice!

Văzuse pe cineva în spatele lui Sarah; ea se întoarce. În pragul ușii, un tânăr își scotea casca; avea picioare scurte și un pântec dolofan. La cuvintele lui Kamil, zâmbi și își arătă dinții mărunți de rozător, striviți sub gingia groasă, iar gingia groasă se făcea mică sub umbra nasului, care era coroiat și îndreptat în jos. E urât, ce-i drept; Driss se îndreptă spre ei.

- Nu ne-am mai văzut de mult, Driss! Te-a spetit cu munca taică-tău?

- Nu e grav, nu e grav... Și tu?

Kamil își reluă pălăvrăgeala despre telecomunicații și America; acela a fost momentul când Sarah i-a văzut ochii. Erau minusculi, dar verzi, de un verde tulburător, un verde de afară, din natură, ca al frunzelor de cimbru din Munții Atlas, o nuanță care nu avea ce căuta în ochii nimănui altcuiva - și verdele acela aluneca pe ea. Driss n-o privea. Se întorcea

deja pe călcâie să ajungă la motor, cu mersul lui de rață care făcea să-i tresalte burta, când Kamil șopti:

- Tipul ăsta e cel mai bogat dintre bogați. Mai bogat decât noi toți. Poate la fel de bogat ca regele. Dar, vezi, cu toate astea, e băiat bun.

Așa începuse: pentru că Driss era bogat. Mai bogat decât ei toți, și la fel de bogat ca regele, mai bogat decât Kamil, cu vila lui din Dar Bouazza. Dar și poate pentru că, în ochii lui verzi, minusculi, era și cimbru, și dafin, ale căror frunze le văzuse topindu-se de atâtea ori, când era mică, în tocana *tajine* cu carne de vită pe care o gătea Loubna. Loubna era *fata în casă* a prietenei sale, Séverine, la care, în clasa a cincea, se ducea să mănânce în fiecare miercuri. În loc să spună *servitoare*, Séverine spunea *fată în casă* - pentru că era politicoasă și pentru că era franțuzoaică. Și Sarah, cu gura plină și dinții murdari, spunea: și eu, acasă la mine, am o Loubna, cu frunze de cimbru, cu carne de vită și măslină, cu oale din teracotă, la fel ca tine. Este și aur, sunt și coroane, diamante pe jos, și mă împiedic de ele, în vila mea mare, la fel ca aici, la fel ca la tine. Nu era nici o nenorocire dacă Séverine n-o credea.

Da, cimbrul trebuie să fi jucat rolul său în toată această poveste. Mai târziu, Sarah se gândise că dacă n-ar fi existat ochii, și alături de ei, tocana *tajine*, Séverine, clasa a patra, ea nu ar fi ajuns așa de departe; l-ar fi ales pe altul, tot bogat, poate ceva mai puțin bogat, dar oricum suficient de bogat. În orice caz, după întâlnire, vedea peste tot ochii de cimbru. Încă din bistrou, fața lui Kamil pălise, crescuse și se rulse, până devenise cea a lui Driss, cu nasul

lui coroiat, cu gingiile lui, cu dinții lui de rozător și cu ochii lui. I se părea că Driss era cel cu care vorbise la Campus, cu o porție de *banana split* în față. Când, câteva zile mai târziu, Kamil îi plătise biletul la film, ea văzuse mâna lui Driss deschizând portofelul cu arici, apoi simțise aceeași mână strângând-o pe a ei în fața actriței Aminei Rachid, care era certată pe marele ecran pentru că deschisese ușa furnizorului de oi când avea mâncările de la *djellaba* suflecate. Kamil lingea o înghețată pe băț și se amuza auzind strigătele soțului – *Până și furnizorului te arăți goală, așa, și eu cine sunt, a patra oaie?* –, iar Sarah tot pe Driss îl auzea râzând în întuneric. I se părea că Driss fusese cel cu care jucase cărți în vila din Dar Bouazza săptămâna care a urmat, că, în cele din urmă, cu Driss făcuse amor, rugându-se ca acele clipe de amor să nu pună punct cafelelor de la Campus, filmelor de la cinema, vizitelor la vila din Dar Bouazza. Când era într-a noua, Sarah se culca imediat cu unul sau cu altul în schimbul unui sendviș, iar tipii sfârșeau întotdeauna prin a-și bate joc de ea cu prietenii lor, pe coridoarele liceului, tratând-o drept târfă, și nu-i mai plăteau niciodată nimic. Fetele spuneau și ele, cu un aer scârbit: nu mai e virgină, franțuzoaica e *hchouma*¹. Pe Sarah o durea în cot, pentru că erau mulți alți băieți bogați la Casa, grămezi de sendvișuri – dar i se întâmplase de multe ori ca unii să nu-i cumpere nici măcar un sendviș, și asta era îngrozitor. Își învățase lecția. Anul

¹ Termen magrebian injurios, care se referă la lipsa de moralitate și de rușine